

(Wznowienie posiedzenia o godzinie 11 minut 08)

(Obradom przewodniczą wicemarszałek Stefan Jurczak oraz marszałek Adam Struzik)

Wicemarszałek Stefan Jurczak:

Bardzo proszę panów senatorów o zajęcie miejsc.

Witam serdecznie. Chciałem w imieniu Senatu i jego prezydium złożyć życzenia imieninowe pani senator Wandzie Kustrzebie – wszystkiego najlepszego, zdrowia i pomyślności, Pani Senator! (Oklaski).

Powracamy do punktu pierwszego porządku dziennego: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie kodeksu postępowania karnego.

Przypominam, że w przerwie w obradach odbyło się posiedzenie Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych oraz Komisji Praw Człowieka i Praworządności, które ustosunkowały się do przedstawionych w trakcie debaty wniosków.

Przypominam, że debata nad ustawą została zamknięta i zgodnie z art. 45 ust. 3 Regulaminu Senatu głos mogą obecnie zabrać jedynie sprawozdawcy komisji i wnioskodawcy.

Proszę o zabranie głosu sprawozdawcę Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych oraz Komisji Praw Człowieka i Praworządności, pana senatora Piotra Andrzejewskiego, który przedstawi uzgodnione na posiedzeniu wnioski.

(Głos z sali: Senatora Andrzejewskiego nie ma.)

To może poproszę o zabranie głosu sprawozdawcę mniejszości połączonych komisji, pana senatora Zbigniewa Romaszewskiego, a w międzyczasie...

(Głos z sali: Też go nie ma.)

Wobec tego powrócimy do punktu drugiego porządku dziennego: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy „Kodeks rodzinny i opiekuńczy” oraz niektórych innych ustaw.

Przypominam, że w przerwie w obradach odbyło się posiedzenie Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych, Komisji Praw Człowieka i Praworządności oraz Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia, które ustosunkowały się do przedstawionych w trakcie debaty wniosków.

Przypominam, że zgodnie z art. 45 ust. 3 Regulaminu Senatu głos mogą obecnie zabrać jedynie sprawozdawcy komisji i wnioskodawcy.

Proszę o zabranie głosu i przedstawienie uzgodnionych na posiedzeniu wniosków sprawozdawcę Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych, Komisji Praw Człowieka i Praworządności oraz Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia, panią senator Wandę Kustrzebę.

Senator Wanda Kustrzeba:

Panie Marszałku! Wysoki Senacie!

Być może będziecie państwo senatorowie zaskoczeni decyzją Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych, Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia oraz Komisji Praw Człowieka i Praworządności. Otóż podjęły właśnie uchwałę o przyjęciu ustawy o zmianie ustawy „Kodeks rodzinny i opiekuńczy” oraz niektórych innych ustaw bez poprawek.

Na posiedzeniu połączonych komisji żaden z wnioskodawców nie poruszał wniosków mniejszości. Podjęto więc taką, a nie inną uchwałę, jaka znajduje się w druku nr 231Z, w części oznaczonej rzymską jedyneką, przy czym 10 osób opowiedziało się za uchwałą, 7 było przeciw, 4 osoby wstrzymały się od głosu.

Jeśli mogę wyrazić swoją opinię, to powiem tyle, że stało się dobrze, komisje zachowały się racjonalnie. Jak już mówiłam w poprzednim sprawozdaniu, komisje sejmowe pracowały nad nowelizacją rozdziału o przysposobieniu przez 4 lata. Wydaje się, że nasze poprawki, aczkolwiek każda była w jakimś sensie uzasadniona, pociągały za sobą nie przewidziane skutki. Mogę wspomnieć o tym, dlaczego nie zajmowałam się na posiedzeniu poprawką dziesiątą, będącą wnioskiem mniejszości, w której chciałam, aby w art. 122 dopisano zastrzeżenie, że nie wolno ujawniać zmiany imienia wówczas, gdy dziecko uważa, że jest dzieckiem naturalnym rodziny przysposabiającej. Myślę po prostu, że należy wierzyć w rozsądek i dobre zasady sądów rodzinnych i opiekuńczych.

Proszę zauważyć, że w przyjmowanej dzisiaj ustawie pryncypialną zasadą, zapisaną na po-

(senator W. Kustrzeba)

czątku, jest dobro dziecka. Przystosować można osobę małoletnią tylko dla jej dobra, to priorytet, który waży na wszystkich pozostałych artykułach. Myślę, że nasze poprawki, aczkolwiek być może udoskonaliłyby kodeks rodzinny, to jednak spowodowałyby również wydłużenie drogi legislacyjnej, jednocześnie zaś nie miałyby istotnego wpływu na zmianę działania ustawy.

Proszę o przyjęcie ustawy o zmianie ustawy „Kodeks rodzinny i opiekuńczy” oraz niektórych innych ustaw bez poprawek. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Stefan Jurczak:

Dziękuję bardzo, Pani Senator. Może pani jeszcze chwilę zostanie na miejscu. Czy są pytania do sprawozdawcy?

Bardzo proszę, pani senator Alicja Grześkowiak.

Senator Alicja Grześkowiak:

Mam takie pytanie do pani senator: jakie argumenty padały przeciwko wnioskowi, na przykład przeciwko temu, który ja składałam? Chciałabym poznać dyskusję, jaka się odbyła na posiedzeniu komisji.

Wicemarszałek Stefan Jurczak:

Bardzo proszę.

Senator Wanda Kustrzeba:

Panie Marszałku, Pani Senator, nie było okazji do przeprowadzenia dyskusji, ponieważ przewodniczący połączonych komisji poddali pod głosowanie pierwszy wniosek o przyjęcie ustawy bez poprawek. Przeszedł on, jak już powiedziałam, i wobec tego nie rozpoczynano dyskusji nad poszczególnymi poprawkami, gdyż nikt, w tym również pani senator, nie przedstawił wniosku mniejszości.

(Senator Alicja Grześkowiak: Jeżeli można jeszcze do tego pytania, Panie Marszałku...)

Wicemarszałek Stefan Jurczak:

Pani Senator, bardzo przepraszam, ale zgodnie z regulaminem wnioski zgłosili pan senator Leszek Lackorzyński, pani senator Alicja Grześkowiak, pani senator Maria Łopatkowa, pan senator Piotr Andrzejewski, pan senator Jan Adamiak i pani senator Wanda Kustrzeba. Wnioskodawcy mają prawo zabrać głos, pytam tylko...

(Senator Alicja Grześkowiak: Ale to pytanie tylko do pani senator.)

(Senator Wanda Kustrzeba: Panie Marszałku, chętnie wysłucham pytania.)

Bardzo proszę.

Senator Alicja Grześkowiak:

Chciałabym zapytać, dlaczego został naruszony przepis zawarty w art. 45? Fakt, że pan przewodniczący zarządził od razu głosowanie, to sprawa prowadzenia przez niego posiedzenia połączonych komisji. Tymczasem mamy w Regulaminie Senatu art. 45 pkt 2, który brzmi: „Po wyczerpaniu listy mówców marszałek Senatu zamyka dyskusję i zarządza przerwę celem umożliwienia właściwym komisjom ustosunkowania się do zgłoszonych w toku debaty wniosków.”

Jak komisja ustosunkowała się do złożonych wniosków? Przegłosowanie wniosku o odrzucenie poprawek, w moim przekonaniu, nie wypełnia tego punktu regulaminu. Obserwowałam posiedzenie na monitorze telewizyjnym i przyznam, że byłam głęboko zaniepokojona tym, w jaki sposób komisja potraktowała wnioski senatorów.

Pani Senator, chciałabym również powiedzieć, że nie mogę zgłaszać wniosków mniejszości, ponieważ nie jestem członkiem żadnej z komisji, które ten problem rozważały. Poza tym muszą być chyba dwie osoby, ażeby taki wniosek mógł być złożony, a ponadto musi on wypłynąć ze strony członków komisji. Powtarzam jeszcze raz, że komisja w ogóle sprawy nie rozważała, lecz od razu przeszła do głosowania, co uważam za naruszenie regulaminu. Dlatego proszę przewodniczącego Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich o zbadanie tej sprawy. Dziękuję bardzo.

Senator Wanda Kustrzeba:

Pani Senator, jeśli mogę odpowiedzieć... To, że pani senator nie była członkiem żadnej z trzech komisji jeszcze nie wykluczało możliwości sformułowania wniosku mniejszości. Gdyby doszło do dyskusji, może znalazłyby się dwie osoby, które by go poparły. Tak się złożyło, że przyjęcie pierwszego wniosku uczyniło dalszą dyskusję po prostu bezprzedmiotową.

Jeśli mogę odnieść się do poprawki pani senator Grześkowiak, to chciałabym powiedzieć, że jej zasadność można oczywiście rozważać w trakcie dyskusji, ale sądzę, że zastrzeżenia, które polski rząd wniósł do Konwencji Praw Dziecka, powinny być uchylone. Być może zapis, który pani senator by tu proponowała, blokowałby tę sprawę. Sądzę, że z uwagi na honor Polski powinniśmy przyjmować konwencje międzynarodowe bez żadnych zastrzeżeń. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Stefan Jurczak:

Dziękuję. Czy są jeszcze pytania do pani senator sprawozdawcy?

Bardzo proszę, Panie Senatorze.

Senator Paweł Jankiewicz:

Chciałem panią senator zapytać, czy stanowisko wobec sprawozdania komisje zajmowały demokratycznie, to znaczy, czy odbywało się to w głosowaniu i większością głosów, czy też autokratycznie, przez przyjęcie zdania tylko jednego z wnioskodawców?

Senator Wanda Kustrzeba:

W sprawozdaniu było to wyjaśnione. Liczba głosów za przyjęciem ustawy bez poprawek mówi o tym w sposób jednoznaczny.

Wicemarszałek Stefan Jurczak:

Dziękuję. Czy senatorowie wnioskodawcy chcą zabrać głos? Przypominam, że wnioski zgłaszali: pan senator Leszek Lackorzyński, pani senator Alicja Grześkowiak, pani senator Maria Łopatkowa, pan senator Piotr Łukasz Juliusz Andrzejewski, pan senator Jan Adamiak oraz pani senator Wanda Kustrzeba.

Bardzo proszę, Pani Senator.

Senator Alicja Grześkowiak:

Panie Marszałku! Wysoki Senacie!

Chciałabym powiedzieć, że uważam za niedopuszczalny sposób, w jaki potraktowano wnioski, które padły z sali. Ustosunkowanie się do zgłoszonych w toku debaty wniosków nie oznacza, że po pierwszym zgłoszonym wniosku należy przeprowadzać głosowanie. Głosowania przeprowadza się w komisji po rozpatrzeniu wszystkich wniosków. To tytułem wstępu.

Podtrzymuję oczywiście poprawkę, którą zgłaszałam, uważam bowiem, że Polska powinna respektować prawo międzynarodowe, które sama ratyfikuje w postaci Konwencji Praw Dziecka. Przepisy dotyczące adopcji zagranicznych, które będziemy uchwalać, wyraźnie nie odpowiadają standardowi Konwencji Praw Dziecka.

Chciałabym jeszcze wzmocnić argumentację, którą wczoraj przedstawiałam, i zwrócić uwagę Wysokiego Senatu na fakt, że 12 czerwca 1992 r. Sąd Najwyższy obradujący w siedmioosobowym składzie wydał uchwałę dotyczącą adopcji zagranicznej, w której stwierdził, iż przysposobienie dziecka polskiego związane z przeniesieniem do innego kraju może nastąpić, jeżeli nie ma możliwości umieszczenia go w równorzędnych warunkach w rodzinie zastępczej lub adopcyjnej na terenie Polski. W postępowaniu tym decydujące znaczenie ma nadrzędny interes dziecka. Tę uchwałę Sąd Najwyższy podjął w związku z zagadnieniem prawnym, czy polskie prawo adopcyjne jest zgodne z przepisami konwencji o prawach dziecka. Wówczas powiedziano, że jest nie-

zgodne. Jest taka uchwała Sądu Najwyższego. Dzisiejsze przepisy, które większość komisji chce utrzymać, również są niezgodne z konwencją międzynarodową.

Pani senator sprawozdawca może nie wie, jaką drogą można usunąć zastrzeżenia, które Polska wnosi do ratyfikowanej konwencji. Otóż trzeba wypowiedzieć całą konwencję, cofnąć zastrzeżenia. A to byłby skandal, gdyby Polska tak się zachowała. Dopiero wtedy byłaby niewiarygodna w stosunkach międzynarodowych. Najbardziej niewiarygodna będzie jednak wtedy, gdy wprowadzi nowy przepis dotyczący prawa adopcyjnego za granicą, niezgodny z konwencją.

Wysoki Senacie! Mam tutaj wszystkie materiały dotyczące problemu sprzedaży polskich dzieci za granicę, adopcji zagranicznych. Zajmowałam się tym. Na ten temat jest dużo literatury i dużo informacji. Myślę, że Wysokiemu Senatowi zależy na tym, by tego typu transakcji nie dokonywano, a zatem by polskie dzieci były adoptowane przez kogoś z zagranicy z pełnymi gwarancjami, iż nie jest to handel, bo do tego dochodzi. Nawet dzisiejsza prasa, na przykład „Życie Warszawy” czy jakaś inna gazeta, pisze o takim przypadku. Proszę zobaczyć, miał miejsce w Lublinie.

Sądzę, że obowiązkiem Wysokiego Senatu – proszę wybaczyć, że mówię w kategoriach powinności – jest wprowadzenie takiego prawa, które będzie zawierało mechanizmy zapobiegające tego typu nadużyciom. Chodzi tu, bądź co bądź, o polskie dzieci. Dlatego powinny być zapewnione jak najlepsze gwarancje.

Jeszcze raz zatem rekomenduję moją poprawkę i proszę o jej uchwalenie. Dziękuję.

Wicemarszałek Stefan Jurczak:

Dziękuję, Pani Senator. Czy jeszcze ktoś z państwa wnioskodawców chciałby zabrać głos? Nie. Dziękuję.

Przystępujemy do głosowania w sprawie ustawy o zmianie ustawy „Kodeks rodzinny i opiekuńczy” oraz niektórych innych ustaw.

Przypominam, że w tej sprawie zostały przedstawione następujące wnioski: wniosek Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych poparty przez połączone komisje o przyjęcie ustawy bez poprawek oraz wnioski przedstawione przez Komisję Polityki Społecznej i Zdrowia oraz Komisję Praw Człowieka i Praworządności oraz senatorów wnioskodawców o wprowadzenie poprawek do ustawy.

Przypominam, że wszystkie przedstawione wnioski zawarte są w druku nr 231Z.

Informuję, że zgodnie z art. 47 ust. 1 Regulaminu Senatu w pierwszej kolejności zostanie przeprowadzone głosowanie nad wnioskiem o przyjęcie ustawy bez poprawek, a następnie,

(wicemarszałek S. Jurczak)

w przypadku jego odrzucenia, nad przedstawionymi poprawkami, według kolejności przepisów ustawy.

Przystępujemy do głosowania nad wnioskiem przedstawionym przez Komisję Inicjatyw i Prac Ustawodawczych, popartym przez połączone komisje, o przyjęcie ustawy bez poprawek.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem wniosku, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Proszę o podanie wyników głosowania.

W obecności 69 senatorów za wnioskiem głosowało 29 osób, przeciw było 27, a 11 wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 2**).

Stwierdzam, że Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o zmianie ustawy „Kodeks rodzinny i opiekuńczy” oraz niektórych innych ustaw.

Powracamy do punktu pierwszego porządku dziennego: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie kodeksu postępowania karnego.

Przypominam, że podczas przerwy w obradach odbyło się posiedzenie Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych oraz Komisji Praw Człowieka i Praworządności, które ustosunkowały się do przedstawionych w trakcie debaty wniosków. Przypominam, że debata nad tą ustawą została zamknięta i zgodnie z art. 45 ust. 3 Regulaminu Senatu obecnie głos mogą zabrać jedynie sprawozdawcy komisji i wnioskodawcy.

Proszę o zabranie głosu sprawozdawcę Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych oraz Komisji Praw Człowieka i Praworządności, pana senatora Pawła Jankiewicza, i przedstawienie uzgodnionych na posiedzeniu wniosków.

Senator Paweł Jankiewicz:

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie!

Mam zaszczyt przedstawić państwu sprawozdanie z posiedzenia połączonych Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych oraz Komisji Praw Człowieka i Praworządności w zastępstwie senatora Piotra Andrzejewskiego, który niestety jest dzisiaj nieobecny. Proszę w związku z tym wybaczyć mi, że nie uczynię tego z taką swadą, z jaką zwykł to robić pan senator Andrzejewski. Ograniczę się do podania merytorycznych informacji, zawartych w sprawozdaniu.

Wysoka Izbo! Połączone komisje wnoszą, aby Wysoka Izba raczyła przyjąć ustawę z następującymi poprawkami.

Poprawka dotycząca art. 1 pktu 3 wprowadza zmianę do kodeksu postępowania karnego w postaci nowego art. 164a. Polega ona na tym, iż

w §: 1–3 oraz w § 5 użyte w odpowiednich wypadkach wyrazy: „dane osobowe” zastępuje się odpowiednio użytymi wyrażeniami: „dane umożliwiające ujawnienie tożsamości”.

Komisje informują, że opowiadając się za dokonaniem tego rodzaju poprawki, kierowały się tym, iż pojęcie „dane osobowe” ma znacznie węższy zakres niż wyrażenie „dane umożliwiające ujawnienie tożsamości”. Dane osobowe są to zwyczajowo przyjęte dane określające człowieka, a więc: imię, nazwisko, czasami data urodzenia, adres zamieszkania, imiona rodziców itp., dotyczą one ściśle identyfikacji osoby. Natomiast dane umożliwiające ujawnienie tożsamości osoby są już znacznie szersze. Tożsamość osoby można ustalać w różny sposób, choć także poprzez dane osobowe, owo pojęcie mieści się w ramach tego szerszego wyrażenia, ale i poprzez inne kwestie.

Przyjmując tę zmianę, spowodowalibyśmy, iż wówczas oskarżonemu i jego obrońcy udostępnione byłyby zeznania anonimowego świadka w taki sposób, aby nie mógł go on zidentyfikować. W praktyce prawdopodobnie będzie się sprowadzało do tego, że w tekście zeznań świadka będą zakryte wszystkie dane, które bezpośrednio będą danymi osobowymi, ale także te sformułowania z jego zeznań, które mogłyby posłużyć do jego identyfikacji. Przykładowo mogłyby być to zapytanie oskarżonego czy jego obrońcy, w którym roku i jaką szkołę ukończył świadek, bądź też, gdzie w ubiegłym roku był na urlopie. W ten pośredni sposób można by rzeczywiście stwierdzić, kto składa te zeznania. Dzięki sformułowaniu, które proponujemy, taka sytuacja nie byłaby możliwa. Wzmocniona zostałaby gwarancja zachowania anonimowości takiego świadka oraz zwiększone jego bezpieczeństwo.

Następną poprawką, którą rekomendujemy Wysokiej Izbie, jest zmiana w pktcie 3 tego samego artykułu dotycząca sformułowania znajdującego się w § 4 proponowanego art. 164a. Obecnie mamy sytuację taką, iż oskarżony lub obrońca mogą zadawać pytania świadkowi tylko za pośrednictwem sądu lub prokuratora z zastosowaniem środków wyłączających możliwość ujawnienia tożsamości świadka. Oskarżony bądź jego obrońca mają zatem tylko jeden kierunek działania. Polegałoby to na tym, że oskarżony bądź jego obrońca formułowałiby pytania, a te poprzez sędziego bądź prokuratora byłyby przekazywane świadkowi.

Jest to naruszenie zasady kontradyktoryjności, bezpośredniości. Proponujemy nadanie nowego brzmienia temu przepisowi poprzez wprowadzenie następującego sformułowania: „oskarżony lub obrońca mogą zadawać pytania świadkowi i uzyskiwać odpowiedzi jedynie w warunkach wyłączających możliwość ujawnienia toż-

(senator P. Jankiewicz)

samości świadka”. Przesądzamy tym samym, iż zasada kontradiktoryjności, czyli bezpośredniości, ulega pewnemu uszczerbkowi tylko w minimalnym zakresie. Jest swoistym kompromisem pomiędzy zagwarantowaniem tych dwóch zasad procesowych a zapewnieniem zwiększonej ochrony świadkowi. W ten sposób pojawia się możliwość prowadzenia pełnego, nazwijmy to, dialogu pomiędzy oskarżonym i świadkiem, jedynie w sytuacji odbiegającej od normalnych warunków procesowych, to znaczy takich, w których oskarżony bądź jego obrońca nie mają możliwości zidentyfikowania osoby świadka. I to jest ów jedyny uszczerbek, który przy tych zasadach istnieje. Jednakże z uwagi na fakt, że jest w takiej sytuacji zapewniona możliwość prowadzenia normalnej wymiany zdań, a więc zadawania wszelkich pytań – w taki sposób i w takim rozmiarze i zakresie, jak to jest czynione podczas zwykłego procesu jawnego, z normalnymi świadkami – i uzyskiwania odpowiedzi, czyli prowadzenia pełnego dialogu, uważamy iż to rozwiązanie będzie słuszne.

Mamy tu także uzupełnienie, które wynika z proponowanego przez komisję nowego brzmienia § 6, zgodnie z którym minister sprawiedliwości określałby – oprócz tych wszystkich kwestii, o których w tej chwili jest tu mowa – także warunki, które musiałyby towarzyszyć przesłuchaniu i które zapewniałyby świadkowi zachowanie jego osoby w tajemnicy.

Połączone komisje rekomendują także zmianę art. 2. Mamy tutaj 14-dniowy okres *vacatio legis*, natomiast na wniosek pana senatora Lackorzyńskiego – poparty przez komisje – proponuje się Wysokiej Izbie zmianę tego przepisu i wydłużenie go do 3 miesięcy, tak aby nasz wymiar sprawiedliwości mógł zapewnić warunki pozwalające na wprowadzenie w życie zapisów ustawy. Przede wszystkim chodzi tutaj o przygotowanie warunków technicznych, ponadto zaś o kwestie organizacyjne oraz finansowe. Okres 14 dni, plus ewentualnie jeszcze ten czas, który będzie potrzebny do publikacji ustawy, może być zbyt krótki, aby ów przepis, który już wejdzie w życie i będzie obowiązywał, nie doznawał uszczerbku.

Dlatego też w imieniu połączonych komisji proszę Wysoką Izbę, aby raczyła przyjąć tę ustawę wraz z proponowanymi poprawkami. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Stefan Jurczak:

Dziękuję.

Proszę o zabranie głosu sprawozdawcę mniejszości połączonych komisji, pana senatora Zbigniewa Romaszewskiego.

Senator Zbigniew Romaszewski:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Moje wystąpienie będzie dotyczyło dwóch poprawek. Przede wszystkim pierwszej, w której następuje po prostu zawężenie zakresu stosowania ustawy. Uważam, że ustawa ma charakter całkowicie wyjątkowy, naruszający dotychczasowe zasady procesowe w sposób rewolucyjny. Stwarza zupełnie nowe instytucje. Dopuszczanie wykorzystania instytucji świadka *incognito*, świadka anonimowego, praktycznie we wszystkich postępowaniach karnych, w sprawach nawet najdrobniejszych, jest uczynieniem z tego zwyczajnej praktyki. Uważam, że taka sytuacja jest niedopuszczalna, a instytucja świadka *incognito* może być stosowana, ale w wypadku najcięższych przestępstw. Mam tu na myśli te, które w wysokim stopniu zagrażają społeczeństwu i wymagają przeciwdziałania, i w których można zrezygnować ze stosowania podstawowych zasad prawnych naruszanych jednak przez omawianą ustawę. W związku z tym prosiłbym o zawężenie zakresu stosowania ustawy, a poza tym zobaczmy, jak ta instytucja będzie funkcjonować w praktyce. I to jest poprawka pierwsza.

Jeśli chodzi o drugą poprawkę, to idzie ona właściwie w tym samym kierunku co poprawka podjęta przez Komisję Inicjatyw i Prac Ustawodawczych, o czym wspominał już mój przedmówca. Różnica i to dość zasadnicza polega na tym, że o ile we wniosku Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych odchodzi się od wyłączności przesłuchiwanie świadka *incognito* za pośrednictwem sądu lub prokuratora i dopuszcza inne metody, zapewniając mu anonimowość, to jednak nie chroni nas przed tym, co było zawarte w projekcie ustawy. To znaczy przed możliwością pośredniego przesłuchiwanie świadka. I to jest właśnie ta różnica. Owszem, minister sprawiedliwości może opisać w rozporządzeniu wszystkie środki techniczne, użycie kabiny, ale może również, w ramach tego zapisu, przewidzieć możliwość przesłuchiwanie pośredniego.

I temu jestem właśnie przeciwny. To jest różnica, gdy powiadamy, że: „oskarżony lub obrońca mogą zadawać pytania świadkowi bezpośrednio z zachowaniem jednak środków wyłączających możliwość ujawnienia tożsamości świadka. Minister sprawiedliwości określi w drodze rozporządzenia środki wyłączające możliwość ujawnienia tożsamości świadka”. Wobec tego wykluczamy możliwość – że tak powiem – korespondencyjnego przesłuchiwanie świadka. I to jest ta zasadnicza różnica. Uważam, że z punktu widzenia prawa do obrony, jest ona zasadnicza i co więcej, sądzę, że odejście od tej zasady może nas kosztować bardzo dużo pieniędzy, bo dotychczasowe orzecznictwo Trybunału Strasburskiego jest w tej sprawie dosyć bezwzględne. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Stefan Jurczak:

Dziękuję panu senatorowi, przypominam, że wnioski jeszcze zgłosili pan senator Aleksander Gawronik i pan senator Leszek Lackorzyński. Pan senator Zbigniew Romaszewski wypowiedział się, jego wnioski są zawarte w zestawieniu wniosków połączonych komisji.

Wobec tego przystępujemy do głosowania w sprawie ustawy o zmianie kodeksu postępowania karnego.

Przypominam, że w tej sprawie zostały przedstawione następujące wnioski: wniosek Komisji Praw Człowieka i Praworządności o przyjęcie ustawy bez poprawek, wniosek Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych oraz senatorów wnioskodawców o wprowadzenie poprawek do ustawy. Przypominam, że wniosek o odrzucenie ustawy został wycofany przez wnioskodawców.

Przypominam, że zgodnie z art. 47 ust. 1 Regulaminu Senatu w pierwszej kolejności zostanie przeprowadzone głosowanie nad wnioskiem Komisji Praw Człowieka i Praworządności o przyjęcie ustawy bez poprawek, a następnie, w przypadku odrzucenia tego wniosku, nad przedstawionymi poprawkami, według kolejności przepisów ustawy.

Przystępujemy do głosowania nad wnioskiem Komisji Praw Człowieka i Praworządności o przyjęcie ustawy o zmianie kodeksu postępowania karnego bez poprawek.

Proszę o naciśnięcie przycisku „obecności”.

Kto z państwa jest za przyjęciem przedstawionego wniosku, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwko, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o podanie wyników głosowania.

Obecnych było 67 senatorów, za wnioskiem głosowało 7 osób, przeciw było 58 osób, wstrzymało się 2 senatorów. **(Głosowanie nr 3).**

Wobec odrzucenia wniosku o przyjęcie ustawy bez poprawek przechodzimy do głosowania nad przedstawionymi poprawkami.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką pierwszą. „W art. 1 w pktcie 3 i w art. 164a § 1 otrzymuje brzmienie: «W wypadku przestępstwa popełnionego w zorganizowanej grupie albo przestępstwa, o którym mowa w art. 148 kodeksu karnego, jeżeli zachodzi uzasadniona obawa niebezpieczeństwa dla życia, zdrowia, wolności albo mienia w znacznych rozmiarach świadka lub osoby dla niego najbliższej, sąd, a w postępowaniu przygotowawczym prokurator, może wydać postanowienie o zachowaniu w tajemnicy danych umożliwiających ujawnienie tożsamości świadka»”.

Poprawka zmierza do zawężenia możliwości stosowania instytucji świadka *incognito* tylko do przestępstw popełnionych w zorganizowanej grupie albo przestępstwa zabójstwa, jeśli będą równocześnie zachodziły uzasadnione obawy, iż istnieje niebezpieczeństwo dla życia, zdrowia, wolności albo mienia świadka lub osoby mu najbliższej. Jest to poprawka senatora Romaszewskiego poparta przez mniejszości połączonych komisji.

Chciałem jeszcze przypomnieć, że przyjęcie tej poprawki wyklucza możliwość dokonania zmian w poprawce drugiej, dotyczącej art. 164a § 1.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto jest za, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o przyciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o podanie wyników.

W obecności 68 senatorów za poprawką głosowało 28, przeciw było 31 osób, wstrzymało się 9 senatorów. **(Głosowanie nr 4).**

Stwierdzam, że poprawka nie przeszła.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką drugą. „W art. 1 w pktcie 3, w art. 164a w § 1, 2, 3 i w § 5 i 6 użyte w odpowiednich przypadkach wyrazy: «dane osobowe» zastępuje się odpowiednio użytymi w tych samych przypadkach wyrazami: «dane umożliwiające ujawnienie tożsamości»”.

Poprawka ma umożliwić utajnienie większej liczby danych dotyczących świadka, zmierza więc do zapewnienia mu skutecznej ochrony. Poprawka poparta została przez połączone komisje.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa jest za jej przyjęciem, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o podanie wyników głosowania.

W obecności 68 senatorów za wnioskiem głosowało 64, przeciw była 1, wstrzymało się od głosu 3 senatorów. **(Głosowanie nr 5).**

Poprawka została przez Wysoką Izbę przyjęta.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką trzecią. „W art. 1 w pktcie 3, w art. 164a § 4 otrzymuje brzmienie: «Oskarżony lub obrońca mogą zadawać pytania świadkowi bezpośrednio, z zachowaniem jednak środków wyłączających możliwość ujawnienia tożsamości świadka. Minister sprawiedliwości określi w drodze rozporządzenia środki wyłączające możliwość ujawnienia tożsamości świadka.»”

Poprawka ta zmierza do umożliwienia bezpośredniego przesłuchania świadka *incognito* przez oskarżonego lub jego obrońcę, jednakże przy

(wicemarszałek S. Jurczak)

zachowaniu środków umożliwiających nieujawnianie jego tożsamości. Zdanie drugie w § 4 zawiera delegację dla ministra sprawiedliwości do wydania aktu wykonawczego określającego przedmiotowe środki. Autorem poprawki jest pan senator Romaszewski, poparła ją mniejszość połączonych komisji.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa jest za poprawką, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

(Senator Marian Kwiatkowski: Moja aparatura nie działa...)

Momencik, wyjaśnimy sprawę, jak skończę głosowanie.

Dziękuję. Proszę o podanie wyników.

W obecności 67 senatorów za poprawką głosowało 32, przeciw było 29 osób, wstrzymało się 6 senatorów. **(Głosowanie nr 6).**

Poprawka uzyskała poparcie.

Przed następnym głosowaniem chciałem jeszcze zrobić małą przerwę. Pan senator zgłasza, że jego urządzenie do głosowania nie działa. Bardzo bym prosił o wyjaśnienie...

Pan pomylił karty, to już jest pańska sprawa, nie moja. Trzeba patrzeć, jaką kartę się wzięło.

Chciałbym jednak zgłosić do protokołu, że pan senator Kwiatkowski głosował cały czas kartą pani marszałek Kuratowskiej. Wynik będzie zupełnie odwrotny i bardzo proszę, żeby w protokole zostało to poprawione. Tam gdzie do tej pory jest wydruk głosowania pani marszałek Kuratowskiej, powinien być wydruk pana senatora Kwiatkowskiego. Powinno zostać naniesione, że głosował pan za poprawką.

Przystępujemy do dalszego głosowania.

W związku z tym, że przyjęliśmy poprawkę trzecią, wykluczone zostało głosowanie nad poprawkami czwartą i piątą. Przechodzimy więc do szóstej poprawki, która dotyczy art. 2. Brzmi ona tak: „Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1996 r.”

Poprawka do art. 2 ma na celu wprowadzenie ustawy w życie dopiero z dniem 1 stycznia 1996 r., co jest uzasadnione koniecznością dostosowania istniejących warunków do takich, które będą umożliwiały skuteczne stosowanie instytucji świadka *incognito*. Jest to poprawka pana senatora Gawronika.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa jest za przedstawioną poprawką, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Proszę o podanie wyników głosowania.

W obecności 68 senatorów za poprawką głosowało 9, przeciw było 50 osób, wstrzymało się 9 senatorów. **(Głosowanie nr 7).**

Poprawka nie uzyskała aprobaty.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką siódmą: „W art. 2 wyrazy: „14 dni” zastępuje się wyrazami: «3 miesięcy»”. Poprawka ta ze względu na wprowadzenie niniejszą nowelizacją do kodeksu postępowania karnego nowej instytucji, wydłuża *vacatio legis* ustawy z 14 dni do 3 miesięcy. Jest to poprawka senatora Leszka Lackorzyńskiego poparta przez połączone komisje.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Proszę o przedstawienie wyniku głosowania.

W obecności 66 senatorów za poprawką głosowało 61, przeciw było 3 senatorów, wstrzymał się od głosu 1 senator, nie głosowała 1 osoba. **(Głosowanie nr 8).**

Poprawka została przyjęta.

Przystępujemy do głosowania nad całością projektu uchwały w sprawie ustawy wraz z przyjętymi przez Senat poprawkami.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa jest za przyjęciem projektu uchwały w całości wraz z przyjętymi przez Senat poprawkami, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwko przyjęciu uchwały, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Proszę o podanie wyniku głosowania.

W obecności 68 senatorów za przyjęciem uchwały głosowało 60, przeciw nikt nie głosował, wstrzymało się 8 senatorów. **(Głosowanie nr 9).**

Stwierdzam, że Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o zmianie kodeksu postępowania karnego.

Prosiłbym teraz przewodniczących o zebranie odpowiednich komisji w sprawie punktu trzeciego porządku dziennego, dotyczącego ustawy o przedsiębiorstwie państwowym Polskie Koleje Państwowe, bezpośrednio po przerwie.

Ogłaszam przerwę do godziny...

(Senator Zbigniew Romaszewski: Do 13.00...)

Dla samych komisji to jest wystarczająco dużo czasu. Natomiast dla Biura Legislacyjnego i w celu wydrukowania materiałów, to jest trochę za ma-

(wicemarszałek S. Jurczak)

ło. Ogłoszę dwugodzinną przerwę. Obrady komisji się skończą, ale potem ludzie muszą jeszcze nad tym pracować.

Proszę o podanie komunikatów.

Senator Sekretarz Piotr Miszczuk:

Połączone komisje spotkają się bezpośrednio po ogłoszeniu przerwy w sali obrad, a o godzinie 13.00 w sali nr 102 zbiorą się senatorowie z Klubu Parlamentarnego SLD.

Wicemarszałek Stefan Jurczak:

Ogłaszam przerwę do godziny 14.00.

(Przerwa w obradach od godziny 11 minut 53 do godziny 14 minut 02)

Marszałek Adam Struzik:

Szanowni Państwo! Ponieważ z powodów technicznych musimy poczekać, przedłużam przerwę do godziny 14 minut 20.

(Przerwa w obradach od godziny 14 minut 05 do godziny 14 minut 20)

Marszałek Adam Struzik:

Ponieważ trwa jeszcze drukowanie dokumentów, poproszę panów senatorów o wygłoszenie oświadczeń.

Pan senator Józef Kuczyński.

Senator Józef Kuczyński:

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie! Byłem ostatnio na spotkaniu w naszym wojewódzkim oddziale Polskiego Stowarzyszenia Diabetyków. Przed spotkaniem przygotowałem się dość dokładnie, zapoznałem się z odpowiednimi resortowymi materiałami. Mądrze więc mówiłem o tym, że nasz kraj podpisał europejskie porozumienia uznające cukrzycę za groźną chorobę o znaczeniu społecznym, że jest opracowany system specjalistycznej opieki w poradniach wojewódzkich i regionalnych, że zatwierdzony został przez Ministerstwo Zdrowia i Opieki Społecznej zgodnie z założeniami europejskimi odpowiedni program zapobiegania, leczenia i kontrolowania cukrzyki. Przewiduje on wyeliminowanie przypadków śpiączki cukrzycowej, zmniejszenie: o 50% liczby cukrzyków ze schyłkową niewydolnością nerek, o 50% skazanych na amputację kończyn dolnych, o 20% ze ślepotą itd.

Przez szacunek, jakim – ośmielałem się sądzić – cieszę się w naszym terenie, wysłuchano mnie w miarę spokojnie. Później jednak bardzo szybko

zostałem, jak to określają sportowcy, „sprowadzony do parteru”. Atmosfera panująca wśród obecnych tam, przeważnie przewlekle chorych, na ogół już starszych ludzi, oraz podawane argumenty spowodowały, że wyszedłem z tego spotkania, mało powiedzieć, że przygnębiony – po prostu zdruzgotany. Teorie i programy może są piękne i optymistyczne, ale realna codzienność jest często wprost tragiczna. Ogólny, tak zwany europejski program powstaje już ponad 2 lata i dopiero teraz skierowany został do komisji sejmowych. Nie wiadomo, jak długo będą jeszcze nad nim trwały dalsze szczegółowe, teoretyczne dyskusje.

Poradnie specjalistyczne są na ogół na papierze, bo nie ma pieniędzy na ich działalność. Brak jest łóżek szpitalnych o profilu cukrzycowym. Bardzo ograniczona jest możliwość korzystania z uzdrowisk, w których leczone są powikłania i prowadzona jest rehabilitacja. Wyliczono, biorąc pod uwagę obecną liczbę miejsc, że potrzebujący cukrzyki mogą korzystać z tej cennej formy terapii raz na 30 lat oraz, co najważniejsze, że zdecydowanej większości chorych nie stać na odpowiednią dietę, która jest podstawowym czynnikiem w profilaktyce i leczeniu cukrzyki. Jej stosowanie trzykrotnie przekracza koszty utrzymania zdrowego człowieka. Coraz częściej wielu chorych nie stać na regularne używanie leków przeciw cukrzyki z powodu polityki cenowej, jaką w tym zakresie prowadzi Ministerstwo Zdrowia i Opieki Społecznej. Należy bowiem pamiętać, że cukrzyki to w olbrzymiej przewadze emeryci i renciści, a więc ludzie na ogół o bardzo niskich, często nawet głodowych dochodach.

W rezultacie takiej sytuacji mamy półtora miliona chorych na cukrzycę, a co roku liczba ta rośnie i, co jest szczególnie niepokojące, coraz więcej jest wśród nich ludzi młodych, a nawet dzieci. W związku z tym bardzo szybko wzrasta liczba zawałów. Co roku z powodu cukrzyki przybywa 400 niewidomych, a 300 nowych pacjentów wymaga dializ, podczas gdy tylko około 25% może z nich skorzystać. Mamy jeden z najwyższych w świecie wskaźników amputacji tak zwanej stopy cukrzycowej. Trzeba do tego dodać, że połowa cukrzyków ma prędzej czy później uszkodzony system nerwowy.

Niezbędne jest więc zdecydowane przyspieszenie ostatecznego przyjęcia i realnego wdrożenia wspomnianych wyżej programów. O to właśnie apeluję do ministra zdrowia i opieki społecznej. Zdaję sobie jednak sprawę z tego, że nie stanie się to z dnia na dzień, ale z dnia na dzień można pomóc, dając szansę regularnego zażywania leków, przez właściwą politykę cenową. Muszą się znaleźć środki, by zapewnić cukrzykom leki odpowiedniej jakości. Chodzi przede wszystkim o rodzaj insuliny oraz leki bezpłatne lub odpłatne minimalnie, co pozwoliłoby nawet przy niskiej rencie nabyć je i regularnie zażywać.

(senator J. Kuczyński)

Chorych na cukrzycę nie powinny interesować trudności finansowe państwa. Państwo natomiast musi w swojej polityce cenowej leków oraz w polityce socjalnej uwzględniać szczególną sytuację cierpiących na tę wyjątkową, o społecznym charakterze, chorobę.

Apeluję... A właściwie w imieniu chorych mam obowiązek domagać się od ministra zdrowia i opieki społecznej pilnych decyzji rozwiązujących ten problem generalnie. Jedną z pierwszych powinna dotyczyć zweryfikowania zarządzenia w sprawie limitów cenowych na leki z dnia 23 kwietnia bieżącego roku. Szczególnie chodzi tu o diapren, który wśród cukrzyków leczonych doustnie przynosił bardzo dobre wyniki, a obecnie ze względu na cenę dla wielu z nich jest nieosiągalny.

Zainteresowani odczuwają negatywne konsekwencje już dziś. Jutro odczuje to resort zdrowia, a nawet całe społeczeństwo, bowiem oszczędności w leczeniu cukrzycy – jak już podałem – prowadzą do nieodwracalnych powikłań, których koszty są trudne do obliczenia i w sposób zwielokrotniony obciążą w przyszłości nasz budżet. Tak więc pomagając już dziś cukrzykom, dając im pomoc od zaraz i szanse ulżenia w tej ciężkiej chorobie, pomagamy jednocześnie wszystkim nam jutro, pojutrze. Liczę, że najbliższe decyzje ministra Jacka Żochowskiego w sprawach cukrzyków będą zgodne z takimi intencjami i spełnią choć w części oczekiwania i pragnienia półtora miliona chorych. Dziękuję za uwagę.

Marszałek Adam Struzik:

Dziękuję bardzo.

Czy są jeszcze senatorowie chętni do oświadczeń? Nie widzę. Dwa oświadczenia złożone są do protokołu.*

Proszę o zabranie głosu sprawozdawcę Komisji Gospodarki Narodowej, Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych oraz Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia, pana senatora Rzemyskowskiego.

Senator Tadeusz Rzemyskowski:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Mam zaszczyt przedstawić sprawozdanie trzech senackich komisji: Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych, Komisji Gospodarki Narodowej oraz Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia, do ustawy z dnia 25 maja bieżącego roku o przedsiębiorstwie państwowym Polskie Koleje Państwowe. Państwo przed chwilą otrzymali

* Oświadczenia senatorów złożone do protokołu – w załączeniu.

druk nr 229Z zawierający sprawozdanie komisji. Chcę podkreślić, że wszystkie dwadzieścia trzy poprawki zgłoszone przez panie i panów senatorów zostały przez połączone komisje wnikliwie rozpatrzone. Konsultowaliśmy się dodatkowo z panią poseł Pająk oraz przedstawicielem PKP. W wyniku dyskusji, a także głosowań i dodatkowych wyjaśnień komisje proponują przyjąć dziesięć poprawek podanych na stronie pierwszej, to jest poprawki: pierwszą, drugą, szóstą, ósmą, dwunastą w części oznaczonej literą „b”, czternastą, piętnastą, szesnastą, dwudziestą drugą i dwudziestą trzecią.

Informuję, że całość ustawy z tymi poprawkami została przyjęta zdecydowaną większością głosów trzech połączonych komisji. Chcę także poinformować, że część odrzuconych poprawek będzie prezentowana przez pana senatora Andrzeja Chronowskiego jako wnioski mniejszości.

Panowie i Panie Senatorowie!

Ustawa o PKP jest rozsądnym – sędzę – kompromisem pomiędzy bezwzględnością ekonomii a interesem społecznym, nie tylko kolejarzy, ale po prostu Polski. Świadczy o tym kompromisie dwiistość zapisów. Na przykład art. 1 ustawy mówi o funkcjonowaniu PKP na zasadach rynkowych. Są jednak w ustawie także art. 9 i art. 10 mówiące o odrębnych kolejowych służbach opieki zdrowotnej i zaopatrzenia emerytalnego, co nie wiąże się wprost z zasadami gospodarki rynkowej. Połączenie tych dwóch rozwiązań wywołało największą dyskusję zarówno w Sejmie, jak i w Senacie. Prezentując w kilku słowach proponowane przez komisje poprawki, uważam za niezbędne zwrócenie uwagi na niektóre przypadki.

Poprawka pierwsza dotyczy art. 2. Określenie linii kolejowej zostało przepisane z ustawy sejmowej. Komisje proponują dodanie tu określenia: „zorganizowanej części mienia”, ponieważ dalej takie pojęcie jest stosowane. Sądzę, że poprawka powinna być poparta, ponieważ należy do grupy zapisów stanowiących alfabet, zawierających podstawowe pojęcia użyte w ustawie.

Poprawka druga dotyczy art. 9 ust. 2. Mówi o pokrywaniu z funduszu ubezpieczeń społecznych wydatków na świadczenia pieniężne oraz kosztów przekazywania tych świadczeń. Zapis różni się od proponowanego przez Sejm. Merytorycznie zawiera to samo, ale stosuje się tu bardziej dokładne pod względem prawnym określenie, które nie budzi żadnych wątpliwości, szczególnie w kwestii kosztów przekazywania świadczeń. Sądzę, że ta poprawka również powinna być przyjęta, nikt nie wnosi bowiem uwag do tego, że świadczenia pieniężne i koszty pokrywa się z funduszu ubezpieczeń społecznych, ponieważ ZUS i tak, niezależnie w jakiej formie się to odbywa, pokrywa całość tych wydatków.

Poprawka szósta do końca budziła największą kontrowersję. Trzeba to podkreślić, jest to mój

(senator T. Rzemiykowski)

obowiązek jako sprawozdawcy. Bardzo bym prosił panie i panów senatorów, żeby jeszcze raz przemyśleli swoje stanowisko i zagłosowali, według własnego uznania. W ustawie – w Sejmie długo trwały negocjacje na ten temat – jest zapisane, że koszty likwidacji nieczynnych linii kolejowych są pokrywane w całości z budżetu państwa. Pojawiła się natomiast inicjatywa, która ostała się w wyniku głosowania w komisjach, żeby napisać, iż także ze środków PKP w proporcjach uzgodnionych w umowie przez obie strony, a więc budżet państwa i PKP. Mówiło się na przykład, że szyny rozbierać będzie PKP, a rekultywacja torowisk będzie przeprowadzana na koszt budżetu państwa. Jest to zatem wyraźna różnica w kwestii finansowania. Poprawka szósta mówi zatem o tym, że będziemy żądać nakładów także ze środków PKP. W wersji rządowej całość likwidacji nieczynnych linii kolejowych ma być finansowana z budżetu państwa. Mówię o tym tak dokładnie, ponieważ wynik głosowania podczas obrad komisji był bliski remis, więc jest to bardzo istotne. Podczas obrad połączonych komisji obecnych było 25 senatorów.

Poprawki ósma, dwunasta w części oznaczonej literą „b”, czternasta i szesnasta to korekty językowe wniesione przez senatora Madeja. Wszystkie zostały zaakceptowane. Pan senator stał się już znawcą w tej dziedzinie. Myślę, że trzeba pozytywnie ocenić jego wkład w porządkowanie naszych projektów ustaw od strony językowej. Ale przydałyby się jeszcze ze dwie osoby, które by nas pilnowały, ponieważ wciąż jeszcze przepuszczamy „potworki językowe”.

W poprawce piętnastej proponuje się dopisanie do art. 21 ust. 3 pktu 7 określającego granice wartości wkładów wnoszonych przez PKP do spółek i innych przedsięwzięć gospodarczych oraz granice zaciąganych zobowiązań. Oznacza to, że będą one określane jako dodatkowe obwarowanie do pozostałych sześciu punktów. Wniosek ten, zgłoszony przez pana senatora Cieślaka, ma nasze poparcie. Jego umieszczenie nie przydaje ustawie żadnej nowej wartości merytorycznej. W odpowiednim momencie, w art. 21 ust. 3, pan senator uznał za stosowne dopisać takie obwarowanie i przekonał o tym większość senatorów.

Poprawka dwudziesta druga to dawny wniosek Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia. Nadaje ona dodatkowe uprawnienia czy też gwarantuje zabezpieczenia osobom, które przepracowały w jednostkach PKP co najmniej 15 lat przed wydzieleniem tych jednostek z PKP.

Poprawka dwudziesta trzecia została wniesiona przez Komisję Gospodarki Narodowej oraz Komisję Inicjatyw i Prac Ustawodawczych. Likwiduje ona niedopatrzienie polegające na tym,

że do czasu powołania zarządu PKP, a więc nowego organu, zgodnie z prawem nie byłoby komu zarządzać przedsiębiorstwem. Dyrektor generalny PKP, obecny zresztą na sali, ma zatem przedłużone uprawnienia do zarządzania przedsiębiorstwem.

Jeszcze raz podkreślam, że dziewięć z dziesięciu poprawek nie budziło żadnych zastrzeżeń i było przyjmowanych zdecydowaną większością głosów. Szczególną uwagę trzeba natomiast zwrócić na poprawkę szóstą. Musimy zdecydować, czy koszty likwidacji linii kolejowej będą w całości pokrywane z budżetu państwa, czy także ze środków PKP. Zwracam się szczególnie do tych pań i panów senatorów, którzy nie brali udziału w pracach nad tą ustawą, żeby zdecydowali w głosowaniu, za którą możliwością się opowiadają.

Na końcu chciałem jeszcze podzielić się pewną refleksją. Otóż cieszę się, że po wielkich emocjach wróciliśmy do gospodarczej rzeczywistości i że w głosowaniu nad ustawą o PKP znów połączyły się wszystkie strony naszej senackiej sali. Dziękuję bardzo.

Marszałek Adam Struzik:

Dziękuję bardzo.

Proszę o zabranie głosu sprawozdawcę mniejszości połączonych komisji, pana senatora Andrzeja Chronowskiego.

Senator Andrzej Chronowski:

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie!

Mniejszość połączonych komisji: Komisji Gospodarki Narodowej, Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych oraz Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia proponuje państwu przyjęcie dwóch poprawek – czwartej i osiemnastej.

Poprawka czwarta, dotycząca art. 13, brzmi w punkcie oznaczonym literą „a”: „w ust. 2 wyrazy: «dotyczącej mienia wchodzącego w skład linii kolejowej o państwowym znaczeniu» skreśla się”; a w części oznaczonej literą „b”: „ust. 7 skreśla się”.

Jestem tu winien państwu wyjaśnienie. Mianowicie, moja wczorajsza poprawka nie była dokładnie przeze mnie sprawdzona i wkraść się pewnego rodzaju błąd, który praktycznie burzył całą konstrukcję ustawy. Przepraszam w tym miejscu i państwa, i przedstawicieli Dyrekcji Generalnej PKP, których przyprawiło to o zawrót głowy i siódme poty. Przepraszam za to. Dzisiaj zostało to sprostowane w ramach autopoprawki i jest w takiej wersji, jak przeczytałem przed chwilą.

Do czego zmierza ta poprawka? Wczoraj to dosyć dokładnie dokumentowałem i uzasadniałem. Uważam, że kolej, a przede wszystkim pań-

(senator A. Chronowski)

stwo, powinny opiekować się wszystkimi liniami PKP, nie tylko państwowymi i wydzielonymi. Przypominam, że dotyczy to około 6 000–7 000 kilometrów linii PKP. W większości są to linie na peryferiach kraju, czyli w gminach miejskich, chyba tych najbiedniejszych w kraju.

Nigdy tych gmin nie będzie stać na dopłatę do tych linii. Według mnie, doprowadzi to w konsekwencji do likwidacji tych linii. Uważam, że państwo powinno je także objąć swoją ochroną. I do tego zmierza moja poprawka, zaś poprawki piąta, dziewiąta, dziesiąta i trzynasta są jej konsekwencją. Myślę, że nie muszą tego uzasadniać.

Natomiast jeśli chodzi o drugą poprawkę, którą mam zaszczyt zaprezentować państwu, to jest skreślenie art. 44, dającego ministrowi transportu i gospodarki morskiej uprawnienia do podejmowania decyzji w stosunku do PKP z czysto autokratycznego punktu widzenia. Mianowicie minister może podjąć każdą decyzję. Obawiam się, że może to być wbrew interesowi PKP. W projekcie ustawy zostało zapisane, że PKP może się odwołać do sądu. Jest to – moim zdaniem – fikcja. Sąd nigdy nie będzie rozpatrywał tego wniosku z punktu widzenia merytorycznego, a tylko proceduralnego. Dlatego minister może – abstrahując i nie posądzam absolutnie obecnego ministra o to – wyłączyć najbardziej intratny odcinek ze struktur PKP i stworzyć spółkę. Wczoraj minister transportu i gospodarki morskiej w wypowiedzi to potwierdził.

Taki jest wniosek. Łącznie z nim muszą być naniószone pewne poprawki, a mianowicie poprawki dziewiętnasta, dwudziesta i dwudziesta pierwsza. Ponieważ wiążą się one z tym wnioskiem, nie będę ich uzasadniał.

To są wnioski, które proponuje mniejszość połączonych komisji. Cieszy mnie natomiast, że senator Rzemkowski zasugerował, żebyśmy nie przyjmowali poprawki szóstej, która brzmi: „w art. 15 w ust. 5 po wyrazach: «z budżetu państwa» dodaje się wyrazy: «i ze środków PKP w proporcjach uzgodnionych przez strony w umowie, o której stanowi art. 17 ust. 1»”. Myślę, że ta poprawka nie zostanie przyjęta przez Wysoką Izbę. Jest to ten punkt, który wczoraj omówiłem, zaś to określenie zawiera ppkt 6 w tym artykule. Uważam więc, że poprawka nie powinna być przyjęta. Cieszy mnie również bardzo, że w art. 16 w ust. 1 komisje nie poparły tego wniosku, a uwzględniły wniosek i artykuł, który jest proponowany przez obecny projekt ustawy, czyli to co przedstawił Sejm. Dziękuję bardzo.

Marszałek Adam Struzik:

Dziękuję bardzo. Czy senatorowie wnioskodawcy chcą zebrać głos? Pan senator Madej.

Senator Jerzy Madej:

Panie Marszałku! Wysoki Senacie!

Cieszy mnie ta ocena, którą pan senator Rzemkowski przedstawił, jeśli idzie o propozycje poprawek złożonych przeze mnie. Nie wiem, dlaczego senator sprawozdawca nie powiedział, jakie były przyczyny odrzucenia tych dwóch poprawek przez komisje. Dlatego może ja to wyjaśnię.

Poprawka dwunasta do art. 17 ust. 5. Mamy tam zapis: „rodzaje i wartości robót będących utrzymaniem”. W języku polskim „utrzymanie” to znaczy utrzymanie w dobrym stanie lub utrzymanie czegoś w sensie wzięcia go na własny rachunek. Dlatego nie są to żadne roboty będące utrzymaniem, lecz związane z utrzymaniem.

Naprawdę nie wiem, jakie przesłanki wynikające z języka polskiego przemawiały za tym, żeby tej poprawki nie przyjąć. Prosiłbym, żeby w tym przypadku zaufać mojej propozycji.

Natomiast poprawka siedemnasta dotycząca art. 42 była trudna dla pracowników Biura Legislacyjnego i może budzić wątpliwości, czy jest rzeczywiście najlepsza. Zapis zaproponowany w tekście projektu uchwalonego przez Sejm, moim zdaniem, nie ma nic wspólnego z kodeksem cywilnym, bo należności się uiszcza nie z tytułu ceny, tylko z tytułu nabycia praw własności czy z tytułu nabycia innych praw. Stąd ta poprawka. Być może budzi ona wątpliwości przedstawicieli ministerstwa czy Dyrekcji Generalnej PKP. Jednak po wczorajszych konsultacjach z naszymi pracownikami Biura Legislacyjnego wybraliśmy rozwiązanie, być może nie optymalne, ale chyba lepsze językowo i merytorycznie niż to, które jest w tym projekcie ustawy. Dlatego też prosiłbym państwa o uwzględnienie tego stanowiska w głosowaniu. Dziękuję bardzo.

Marszałek Adam Struzik:

Dziękuję bardzo.

Rozumiem, że pozostali wnioskodawcy nie zamierzają zabierać głosu.

Przechodzimy do głosowania w sprawie ustawy o przedsiębiorstwie państwowym Polskie Koleje Państwowe.

Przypominam, że wszystkie komisje oraz senatorowie wnioskodawcy przedstawili poprawki do ustawy. Poprawki te, zgodnie z art. 47 ust. 1 Regulaminu Senatu, będą kolejno poddawane pod głosowanie, według kolejności przepisów ustawy. Proszę może o wzięcie dźwięku.

Poprawka pierwsza, dotycząca art. 2, otrzymuje brzmienie: „Ilekc w ustawie jest mowa o: po pierwsze, liniach kolejowych – rozumie się przez to drogi szynowe wraz z przyległym pasem gruntu, a także budynki, budowle i urządzenia przeznaczone do prowadzenia ruchu kolejowego oraz zajęte pod nie grunty; po drugie, zorganizowane

(marszałek A. Struzik)

wanej części mienia – rozumie się przez to taki zespół składników materialnych i niematerialnych, który może być ze struktury PKP wydzielony i może funkcjonować jako odrębne przedsiębiorstwo lub inny samodzielny podmiot”. To jest wniosek Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych poparty przez połączone komisje. Czy jest jasne czemu on służy?

Przystępujemy do głosowania.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem tej poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwny, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o wynik.

W obecności 55 senatorów za wnioskiem głosowali wszyscy. (**Głosowanie nr 10**).

Wobec wyników głosowania stwierdzam, że Senat poprawkę uchwalił.

Poprawka druga dotyczy art. 9 ust. 2, który otrzymuje brzmienie: „Wydatki na świadczenia pieniężne, o których mowa w ust. 1, i koszty przekazywania tych świadczeń są pokrywane ze środków funduszu ubezpieczeń społecznych”. Jest to również wniosek Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych poparty przez połączone komisje. Ma prowadzić do odciążenia ZUS, aby nie ponosił on wydatków związanych z ustalaniem i wypłatą świadczeń emerytalnych na rzecz pracowników kolejowych i ich rodzin. A to z uwagi na całkowitą samodzielność PKP w tym względzie.

Proszę o naciśnięcie przycisku „obecny”.

Kto z państwa jest za poprawką, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwny?

Kto się wstrzymał?

Proszę o wynik. Dziękuję.

Poprawka druga została przyjęta jednogłośnie w obecności 58 senatorów. (**Głosowanie nr 11**).

Poprawka trzecia brzmi: „Art. 10 skreśla się.” Jest to poprawka Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia, ma na celu zlikwidowanie wyodrębnionej z lecznictwa powszechnego tak zwanej kolejowej służby zdrowia.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa jest za poprawką, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwny?

Kto się wstrzymał?

Proszę o wynik. Dziękuję.

Obecnych jest 58 senatorów, za poprawką głosowały 4 osoby, przeciw było 48 senatorów, 6 wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 12**).

Wobec wyników głosowania stwierdzam, że Senat odrzucił poprawkę trzecią.

Poprawka czwarta dotyczy art. 13. W części oznaczonej literą „a” brzmi: „w ust. 2 wyrazy: «dotyczącej mienia wchodzącego w skład linii kolejowej o państwowym znaczeniu» skreśla się”. I część oznaczona literą „b”: „ust. 7 skreśla się”. To poprawka pana senatora Chronowskiego poparta przez mniejszość połączonych komisji. Poprawkę tę należy głosować łącznie z piątą, dziewiątą, dziesiątą i trzynastą.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki?

Kto jest przeciwny?

Kto się wstrzymał?

Jeszcze dwóch senatorów nie głosowało.

Proszę o wynik. Dziękuję.

W obecności 58 senatorów za poprawką głosowało 25 osób, przeciw było 27 senatorów, wstrzymało się 6 senatorów. (**Głosowanie nr 13**).

Stwierdzam, że Senat odrzucił poprawkę.

Poprawka szósta: „W art. 15 ust. 5 po wyrazach: «z budżetu państwa» dodaje się wyrazy: «i ze środków PKP w proporcjach uzgodnionych przez strony w umowie, o której stanowi art. 17 ust. 1»”. Jest to poprawka Komisji Gospodarki Narodowej i Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych poparta przez połączone komisje. Ma doprowadzić do obciążenia kosztami likwidacji nieczynnych linii kolejowych nie tylko budżet państwa, ale i PKP, z tym że strony same będą uzgadniały w umowie proporcje tego obciążenia.

Kto z państwa jest za poprawką, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki?

Kto jest przeciwny?

Kto się wstrzymał?

Proszę o wynik. Dziękuję.

Obecnych 58 senatorów, za poprawką głosowało 32, przeciw było 19 osób, wstrzymało się 7 senatorów. (**Głosowanie nr 14**).

Stwierdzam, że Senat poprawkę przyjął.

Poprawka siódma. „Art. 16 ust. 1 otrzymuje brzmienie: „«PKP wykonując krajowe przewozy pasażerskie otrzymuje z budżetu państwa dotację przedmiotową na wyrównanie przychodów utraconych z tytułu stosowania urzędowych cen przewozów oraz ustawowych ulg w opłatach za przejazdy.»” Myślę, że wszystko jest oczywiste.

Kto z państwa jest za poprawką, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki?

Kto jest przeciwny?

Kto się wstrzymał?

Proszę o wynik. Dziękuję.

Obecnych 59 senatorów, za poprawką głosowały 24 osoby, przeciw było 26 osób, wstrzymało się 9 senatorów. (**Głosowanie nr 15**).

Wobec wyników głosowania stwierdzam, że Senat odrzucił poprawkę siódmą.

(marszałek A. Struzik)

Poprawka ósma. „W art. 16 ust. 3 wyraz «1-go», zastępuje się słowem «jednego»”. Jest to korekta językowa.

Kto z państwa jest za poprawką?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Proszę o wynik. Dziękuję.

Obecnych było 59 senatorów, za poprawką było 58 osób, 1 senator nie głosował. (**Głosowanie nr 16**).

Poprawka została przyjęta.

Teraz poprawka jedenasta. „W art. 17 ust. 5 skreśla się pkt 2.” Jest to poprawka pana senatora Cieślaka, ma zlikwidować niekonsekwencję wobec art. 15 ust. 3. Czy to jasne?

Kto z państwa jest za poprawką?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Proszę o wynik. Dziękuję.

Obecnych było 59 senatorów, za poprawką było 8 osób, przeciw głosowały 42 osoby, wstrzymało się 9 senatorów. (**Głosowanie nr 17**).

Poprawka jedenasta została odrzucona.

Poprawka dwunasta. Jej części oznaczone przez „a” i „b” będziemy głosowali oddzielnie.

W pierwszej części art. 17 ust. 5 pkt 2 wyraz „będących” zastępuje się słowami: „związanych z”. Jest to korekta językowa zaproponowana przez pana senatora Madeja.

Kto z państwa senatorów jest za poprawką?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Proszę o wynik. Dziękuję.

W obecności 59 senatorów za poprawką głosowało 45, przeciw było 11 senatorów, 3 osoby wstrzymały się od głosu. (**Głosowanie nr 18**).*

Wobec wyników głosowania stwierdzam, że Senat poprawkę przyjął.

I część poprawki dwunastej oznaczona literą „b”: w pkt 3 tego samego artykułu wyrazy: „wykonania 1-go” zastępuje się słowem: „jednego”. To również poprawka językowa.

(Senator Ryszard Jarzembowski: Panie Marszałku, czy można, to w kwestii formalnej.)

Tak, proszę.

Senator Ryszard Jarzembowski:

W części oznaczonej literą „a” nie chodzi o poprawkę językową, ale merytoryczną, mówię to w imieniu połączonych komisji... (*Poruszenie na sali*).

Marszałek Adam Struzik:

Przepraszam bardzo, ale udzieliłem głosu panu senatorowi Jarzembowskiemu.

Proszę kontynuować, Panie Senatorze.

Senator Ryszard Jarzembowski:

Dziękuję, Panie Marszałku.

Otóż na posiedzeniu połączonych komisji rozważaliśmy problem dwunastej poprawki oznaczonej literą „a” i stwierdziliśmy w sposób nie budzący wątpliwości, że zastąpienie słowa „będących” wyrazami: „związanych z” nie ma charakteru językowego, a merytoryczny i znacznie rozszerza zakres tego zapisu. I dlatego komisje nie poparły tej poprawki, jest ona w zestawieniu jako indywidualna. Zgadzam się, że następna poprawka ma charakter językowy, oczywiście. Tyle wyjaśnię.

Marszałek Adam Struzik:

Ale czy stawia pan wniosek o reasumpcję tego głosowania, Panie Senatorze?

Senator Ryszard Jarzembowski:

Tak, jeśli chodzi o część poprawki oznaczoną literą „a”, ponieważ pan marszałek zasugerował sali, że to poprawka językowa, a tymczasem tak nie jest.

Marszałek Adam Struzik:

Myślę, że musimy to uwzględnić, dlatego że część senatorów rzeczywiście mogła być po prostu zmylona moim stwierdzeniem co do charakteru poprawki.

Zatem wracamy do głosowania nad poprawką dwunastą, jej częścią oznaczoną literą „a”. „W art. 17 ust. 5 pkt 2 wyraz «będących» zastępuje się słowami: «związanych z»”.

Kto z państwa jest teraz za poprawką, już po wyjaśnieniach pana senatora?

(Senator Jan Stypuła: Skasować...)

(Senator Zofia Kuratowska: Trzeba przegłosować wniosek o reasumpcję.)

(Senator Krzysztof Kozłowski: Najpierw reasumpcja, potem jeszcze raz głosowanie.)

Tak, dobrze.

Więc stawiam pytanie: kto z państwa jest za przyjęciem wniosku pana senatora Jarzembowskiego o reasumpcję głosowania?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Proszę o wynik. Dziękuję.

Obecnych było 57 senatorów, za wnioskiem głosowało 35, przeciw było 18 osób, wstrzymały się 3 osoby, 1 nie głosowała. (**Głosowanie nr 19**).

Wobec takiego wyniku musimy powtórzyć głosowanie nad częścią poprawki dwunastej, oznaczoną literą „a”.

„W art. 17 ust. 5 pkt 2 wyraz «będących» zastępuje się słowami: «związanych z»”.

* Głosowanie nr 18 unieważnione i powtórzone jako nr 20.

(marszałek A. Struzik)

Kto z pań i panów senatorów jest za poprawką, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwny, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o wynik.

W obecności 59 senatorów za poprawką głosowało 23, przeciw było 26 osób, 9 senatorów wstrzymało się od głosu, 1 senator nie głosował. **(Głosowanie nr 20).**

Wobec takiego wyniku stwierdzam, że poprawka nie uzyskała akceptacji Senatu.

W części oznaczonej literą „b”, znajdującej się również w poprawce dwunastej, w pkt 3 wyrazy: „wykonania 1-go” zastępuje się wyrazem: „jednego”. To już jest poprawka o charakterze językowym.

Kto z państwa senatorów jest za poprawką, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwny, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Jeszcze dwóch senatorów nie głosowało. Proszę to sprawdzić.

Dziękuję. Proszę o wynik.

Stwierdzam, że poprawka została przyjęta jednogłośnie w obecności 59 senatorów. **(Głosowanie nr 21).**

Przystępujemy do głosowania nad poprawką czternastą. „W art. 20 ust. 2 wyrazy: «zajęte pod linie kolejowe» zastępuje się wyrazami: «wchodzące w skład linii kolejowych»”. Ta poprawka zmierza do usunięcia wady legislacyjnej. Jest to poprawka senatora Madeja poparta przez połączone komisje.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwny, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o wynik.

W obecności 59 senatorów za poprawką głosowało 58, przeciw nie był nikt, 1 senator wstrzymał się od głosu. **(Głosowanie nr 22).**

Stwierdzam, że poprawka została przyjęta.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką piętnastą. „W art. 21 ust. 3 pkt 6 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 7 w brzmieniu: «granice wartości wkładów wno-

szonych przez PKP do spółek i innych przedsięwzięć gospodarczych oraz granice zaciąganych zobowiązań»”.

Jest to poprawka pana senatora Cieślaka poparta przez połączone komisje i ma na celu uzupełnienie przepisu dotyczącego treści statutu PKP o zobowiązanie do zamieszczenia w nim regulacji dotyczącej górnych granic wkładów wnoszonych do spółek oraz granic zobowiązań zaciąganych przez PKP.

Kto z państwa jest za poprawką, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwny, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o wynik.

W obecności 59 senatorów za poprawką głosowało 50, przeciwne były 3 osoby, a 6 senatorów wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 23).**

Stwierdzam, że poprawka została przyjęta.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką szesnastą. „W art. 26 ust. 1 liczbę «2» zastępuje się wyrazem «dwie». Jest to poprawka pana senatora Madeja o charakterze językowym.

Kto z państwa senatorów jest za poprawką, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwny, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o wynik.

Stwierdzam, że poprawka została przyjęta jednogłośnie w obecności 58 senatorów. **(Głosowanie nr 24).**

Przystępujemy do głosowania nad poprawką siedemnastą. „W art. 42 ostatnie zdanie otrzymuje brzmienie: «Kwoty uiszczone przez PKP z tytułu nabycia własności przed wejściem w życie ustawy nie podlegają zwrotowi.»” Jest to poprawka pana senatora Madeja i ma na celu jasne określenie niedopuszczalności żądania przez PKP zwrotu kwot zapłaconych za własność nabytą przed wejściem w życie ustawy.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwny, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o wynik.

W obecności 56 senatorów za poprawką głosowało 27, przeciwnych było 14 osób, 15 senatorów wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 25).**

(marszałek A. Struzik)

Stwierdzam, że poprawka uzyskała akceptację.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką osiemnastą – „art. 44 skreśla się”. Jest to poprawka pana senatora Chronowskiego poparta przez mniejszość połączonych komisji. Pan senator tłumaczył, że poprawka zmierza do usunięcia z ustawy regulacji pozwalającej ministrowi na wydzielenie z PKP jednostek organizacyjnych oraz zorganizowanych części mienia PKP w celu utworzenia z nich odrębnych przedsiębiorstw państwowych lub nadania im statusu samodzielnych bytów w obrocie gospodarczym.

Kto z państwa jest za poprawką, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie...

Ta poprawka jest głosowana łącznie z poprawką dziewiętnastą, dwudziestą i dwudziestą pierwszą. To jest chyba jasne?

Kto jest za poprawką, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwny, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dwóch senatorów jeszcze nie głosowało. Jeszcze jeden senator nie głosował.

Dziękuję. Proszę o wynik.

W obecności 58 senatorów za poprawką głosowało 21, przeciwnie były 32 osoby, 5 senatorów wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 26**).

Wobec takiego wyniku stwierdzam, że Senat poprawkę odrzucił.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką dwudziestą drugą. „W art. 47 ust. 3 wyrazy: «jeżeli pracownicy ci byli zatrudnieni nieprzerwanie 15 lat w tych jednostkach przed ich wydzieleniem z PKP» zastępuje się wyrazami: «jeżeli okresy, o których mowa w ust. 1, pracownicy ci osiągnęli do dnia wydzielenia jednostki z PKP.»” Jest to poprawka Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia poparta przez połączone komisje. Zmierza do ujednoczenia regulacji gwarantujących zachowanie uprawnień pracownikom PKP, z którymi rozwiązanie stosunku pracy nastąpiło w wyniku zmian organizacyjnych lub zmniejszenia stanu zatrudnienia na kolei.

Kto z państwa jest za poprawką, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwny, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o wynik.

W obecności 58 senatorów za poprawką było 55, 1 osoba była przeciwna, 1 wstrzymała się od

głosu, 1 osoba nie głosowała. (**Głosowanie nr 27**).

Stwierdzam, że poprawka została przyjęta.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką dwudziestą trzecią. „Po art. 47 dodaje się art. 47a w brzmieniu: «Do czasu powołania zarządu PKP jego zadania wykonuje dotychczasowy dyrektor generalny PKP.»” Jest to poprawka dwóch komisji poparta przez połączone komisje. Ma ona na celu zapewnienie przedsiębiorstwu PKP kierownictwa w okresie przejściowym, to jest od wejścia w życie ustawy do dnia powołania zarządu PKP.

Kto z państwa jest za poprawką, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwny, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o wynik.

Stwierdzam, że poprawka została przyjęta jednogłośnie w obecności 58 senatorów. (**Głosowanie nr 28**).

Przystępujemy do głosowania nad całością projektu uchwały w sprawie ustawy o przedsiębiorstwie państwowym Polskie Koleje Państwowe wraz z przyjętymi przez Senat poprawkami.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa senatorów jest za podjęciem tej uchwały w całości wraz z przyjętymi przez Senat poprawkami, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwny, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o wynik.

W obecności 57 senatorów za przyjęciem uchwały głosowało 52, przeciwnych głosów nie było, wstrzymało się 5 osób. (**Głosowanie nr 29**).

Wobec wyniku głosowania stwierdzam, że Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o przedsiębiorstwie państwowym Polskie Koleje Państwowe.

(Posłanka Urszula Pająk: Czy w drodze wyjątku pan dyrektor generalny PKP może zabrać głos?)

W drodze wyjątku – tak.

Proszę bardzo.

**Dyrektor Generalny
Polskich Kolei Państwowych
Aleksander Janiszewski:**

Chciałem podziękować za przyjęcie przez Senat wersji ustawy, która satysfakcjonuje Dyrekcję Generalną PKP i całą załogę naszego przedsiębiorstwa. Bardzo dziękuję. (*Oklaski*).

Marszałek Adam Struzik:

Chciałem również zwrócić uwagę na rocznicową symbolikę, ponieważ w tym roku upływa 150 lat od powstania kolei na ziemiach polskich. Tak że ja, zarówno ze swojej strony, jak i od całego Senatu, składam na państwa ręce życzenia dalszego rozwoju i pomyślności dla firmy, dla pracowników i ich rodzin. *(Oklaski)*.

Panie i Panowie Senatorowie! Stwierdzam, że porządek dzienny czterdziestego dziewiątego posiedzenia został wyczerpany.

Zamykam czterdzieste dziewiąte posiedzenie Senatu Rzeczypospolitej Polskiej trzeciej kadencji.

(Marszałek trzykrotnie uderza laską marszałkowską).

(Koniec posiedzenia o godzinie 15 minut 16)